

Галина Безпала,

мол. наук. співроб.,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНОГО БІБЛІОТЕЧНОГО СТАНДАРТУ RDA В НІМЕЧЧИНІ, АВСТРІЇ ТА НІМЕЦЬКОМОВНІЙ ШВЕЙЦАРІЇ

У статті досліджується досвід організації впровадження міжнародних бібліотечних стандартів, зокрема стандарту каталогізації RDA, у бібліотеках Німеччини, Австрії та німецькомовної Швейцарії. Узагальнюються результати переходу на нові правила каталогізації за розробленою багаторівневою системою та відзначаються національні особливості імплементації RDA.

Розглядаються перспективи використання напрацьованого бібліотеками німецькомовного простору досвіду щодо врегулювання стандартів бібліотечно-інформаційної галузі відповідно до міжнародних стандартів у процесах трансформації та подальшому інтенсивному розвитку бібліотечної справи України для інтеграції, посередництва та обміну інформацією у сучасному глобальному професійному просторі.

Ключові слова: стандарт каталогізації RDA, проект з імплементації RDA, країни німецькомовного простору, Комітет з питань стандартизації, робоча група з RDA, концептуальні моделі RDA, Національна бібліотека Німеччини, Австрійська національна бібліотека, Національна бібліотека Швейцарії.

Бібліотеки, у чій завдання входить забезпечення доступу до якісної, об'єктивної та актуальної інформації з усіх галузей знань, визнаються не тільки одним із ключових інструментів побудови інформаційного суспільства, а й одним з його базових елементів. У цьому подвійному статусі – інструменту для побудови і будівельного матеріалу інформаційного суспільства – бібліотекам необхідна єдина, узгоджена на міжнародному, регіональному та національному рівнях, стратегія і тактика. Для інтеграції бібліотек у світовий інформаційний простір конче важливо застосовувати сучасні міжнародні галузеві стандарти.

Пріоритетність питання стандартизації за умови участі бібліотек у всіх формах взаємодії між собою або з іншими установами на місцевому, національному та міжнародному рівні було підкреслено в Директивах з просування бібліотеками своїх поглядів на місцевому, регіональному та міжнародному рівнях у контексті реалізації Напрямів дій Саміту, 2005–2015 рр., згідно з якими національні бібліотеки та бібліотечні асоціації мають активізувати свою позицію стосовно впровадження і використання міжнародних галузевих стандартів [1].

Це питання актуальне й для бібліотек України. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. за № 219-р була схвалена «Стратегія розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України». «В умовах глобального інформаційного середовища для всіх сфер бібліотечної галузі – практики, науки, освіти, управління – велику роль відіграє міжнародне співробітництво. Воно важливе для запровадження міжнародних стандартів бібліотечно-інформаційної діяльності», – наголошено в документі [2]. Як зазначають бібліотекознавці України, існує низка серйозних проблем, які суттєво гальмують процеси трансформації та подальшого інтенсивного розвитку бібліотечної справи країни. Серед них – невідповідність нормативно-правової бази та стандартів сучасним вимогам розвитку бібліотечної справи в цілому та діяльності окремих бібліотек зокрема, що унеможливує інтеграцію українських бібліотек у глобальне інформаційне середовище. Стратегічні напрями розвитку бібліотечної справи в Україні включають питання з урегулювання стандартів бібліотечно-інформаційної галузі відповідно до міжнародних стандартів. Актуальність проблематики обумовлена потребою трансформації функцій бібліотек як суб'єктів інтеграції у глобальний інформаційний простір.

Мета статті – на основі публікацій європейських фахівців дослідити організацію запровадження міжнародних стандартів з бібліотечної діяльності в країнах німецькомовного простору, узагальнити практичний досвід з імплементації міжнародних галузевих стандартів провідними бібліотеками Німеччини, Австрії та німецькомовної частини Швейцарії, зокрема стандарту каталогізації RDA.

Різні культурні передумови та організаційні обставини бібліотек світу призвели до неоднорідності в правилах каталогізації, що унеможливує

їх загальне використання. Цей факт і став відправною точкою для прийняття бібліотеками міжнародних стандартів, зокрема нового стандарту каталогізації RDA. Основним призначенням RDA є створення єдиного міжнародного методичного підґрунтя для інтеграції, посередництва та обміну інформацією у сучасному глобальному професійному просторі. Стандарт максимально орієнтований на користувачів, основний акцент робиться не на тому, що потребує бібліотека при описі ресурсу, а на тому, як користувач запитує його під час пошуку.

Доцільність імплементації нового стандарту знаходить відповідь у назві, яка говорить сама за себе: RDA (Resources Description and Access) – опис ресурсу та доступ. RDA – нові правила каталогізації для цифрового середовища – були розроблені в 2009 р. Об'єднаним керівним комітетом (JSC) із розвитку RDA, до якого входять представники Американської бібліотечної асоціації, Австралійського комітету з каталогізації, Британської бібліотеки, Канадського комітету з каталогізації, Британського інституту професійних бібліотекарів та інформаційних спеціалістів (CILIP), Бібліотеки Конгресу США. Стандарт упроваджений в національних бібліотеках США, Канади, Австралії, Великої Британії. До європейської групи країн, зацікавлених в RDA, належать Данія, Норвегія, Фінляндія, Швейцарія, Шотландія, Італія, Португалія, Іспанія, Хорватія, Швеція, Німеччина, Латвія, Франція, Чехія, Австрія, Польща, Словаччина. Стандарт відповідає концептуальним моделям FRBR, FRAD [3, 4], він узгоджений з форматами MARC 21, MODS, DC, стандартом ONIX [3], а отже, дає змогу використовувати зміст RDA в різних системах метаданих [3, 4].

Переклад зазначеного стандарту, адаптація та впровадження його в Україні є важливою умовою інтеграції українських бібліотек у світове професійне та інформаційне середовище. Сьогодні українські бібліотекознавці вивчають питання впровадження нового стандарту в Україні та висвітлюють результати своїх досліджень. Серед них – доктор історичних наук, провідний науковий співробітник Інституту бібліотекознавства НБУВ Н. Стрішенець, яка у своїх публікаціях розкриває різні аспекти цієї проблематики, зокрема історію розвитку, структуру, особливості нового стандарту з каталогізації, його перекладу іншими мовами тощо. Особливу увагу автор приділяє термінології нового стандарту. Проблематика впровадження RDA розглядалася на різних бібліотечних

заходах. Так, у рамках V Львівського бібліотечного форуму «Бібліотек@ – відкритий світ» (8–14 вересня 2014 р.) відбувся круглий стіл «Міжнародні бібліотечні стандарти як засіб інтеграції в глобальне інформаційне середовище», під час роботи якого було виголошено доповіді провідних фахівців-дослідників RDA. О. Бруй (на той час заступник генерального директора Національної наукової медичної бібліотеки України з питань інформаційних технологій) у своєму виступі «Міжнародні бібліотечні стандарти як засіб інтеграції українських бібліотек у глобальне інформаційне середовище» у вигляді відео-презентації поділилася своїми дослідженнями стандарту RDA, який передбачає опис матеріалів таким чином, щоб вони були доступними. Фахівець зазначає, що концептуальна модель «сутність–зв’язок» (Функціональні вимоги до бібліографічних записів, FRBR), на якій базується стандарт, послідовно використовує цей принцип, тобто «робота реалізується через вираження і втілюється у прояв, представлений як примірник. ...FRBR виокремлює декілька груп сутностей: I група – продукти інтелектуальної чи мистецької творчості, що називаються або описуються у бібліографічних записах: робота, вираження, прояв, примірник; II група – сутності відповідальності за інтелектуальний чи мистецький зміст, фізичне виробництво та розповсюдження таких продуктів: особа та організація; III група складається із набору сутностей, які є предметами інтелектуальної чи мистецької творчості: поняття, об’єкти, події, місця та будь-які сутності першої та другої групи» [3]. Доповідь доктора історичних наук Н. Стрішенець була присвячена виконаним дослідженням стандарту, перспективам його впровадження в Україні.

За рішенням Президії УБА у травні 2014 р. була створена робоча група з RDA з метою вивчення зацікавленості українських бібліотек у перекладі правил каталогізації RDA українською мовою та їх упровадженні в Україні на рівні галузевого стандарту [5]. До складу цієї групи увійшли провідні спеціалісти наукових бібліотек та вишів – членів УБА. Протягом червня 2014 р. УБА провела відповідне онлайнове опитування щодо зацікавленості українських бібліотек та фахівців у вивченні та впровадженні нового стандарту RDA в Україні. Більшість респондентів (86%) підтвердили необхідність впровадження RDA в Україні на рівні галузевого стандарту. Проте на сьогодні цього ще не відбулося. У цьому контексті особливо важливим є вивчення досвіду європейських країн.

Проект з імплементації міжнародного стандарту RDA у бібліотеки Німеччини, Австрії та німецькомовної Швейцарії був завершений наприкінці 2015 р., тобто через три роки після його розробки та впровадження у бібліотеках світу, а в Україні ця робота перебуває на початковому етапі.

Бібліотечне співтовариство Німеччини, Австрії та німецькомовної Швейцарії (з шістнадцяти інституцій-партнерів) виробило організаційний пароплан для визначення умов переходу на новий стандарт. За висновками галузевих фахівців К. Аліверті (Національна бібліотека Швейцарії), Р. Беренс (Національна бібліотека Німеччини) та В. Шаффнер (Австрійська бібліотечна асоціація), успіх упровадження стандарту в деякій мірі пов'язаний з тим, що традиційно бібліотеками німецькомовного простору використовувалися спільні стандарти, незважаючи на культурну різноманітність їхнього світу.

Понад 15 років у країнах німецькомовного простору діяв спільний для цих країн орган – Комітет з питань стандартизації (Standardisierungsausschuss, STA), до якого входили національні бібліотеки, бібліотечні асоціації, публічні та спеціальні бібліотеки. Від самого початку свого існування Комітет опікувався впровадженням міжнародних стандартів у бібліотеки та бібліотечні мережі німецькомовних країн [6]. Ще у 2001 р. комітетом було прийнято принципове рішення про перехід на міжнародні правила та формати. Восени 2011 р. після тривалого періоду підготовки було прийнято рішення про перехід на міжнародний стандарт RDA.

У процесі впровадження RDA країни німецькомовного простору – Німеччина, Австрія та німецькомовна Швейцарія – об'єднали свої зусилля. У липні 2012 р. виник новий орган – Європейська група інтересів RDA (EURIG), що безпосередньо підзвітна комітету, запрацювали спеціальні робочі групи з RDA. Національна бібліотека Німеччини взяла на себе відповідальність за управління та організацію проекту.

Із самого початку впровадження стандарту в Німеччині, Австрії та німецькомовній Швейцарії брався до уваги той факт, що в цих трьох країнах надзвичайно неоднорідна ситуація. У Німеччині організаційна структура академічних бібліотек значною мірою залежить від мережі шести регіональних бібліотек. Публічні бібліотеки мають обмежену організаційну структуру. Існує чимало бібліотек, які не належать до жодної мережі, включаючи велику кількість спеціальних бібліотек, таких як церковні або урядові бібліотеки. Крім того, бібліотеки Німеч-

чини використовують різні формати каталогізації, тоді як вона має відповідати Правилам алфавітної каталогізації у наукових бібліотеках (Regeln für die alphabetische Katalogisierung in wissenschaftlichen Bibliotheken, RAK-WB) [6].

Більшість академічних і адміністративних бібліотек Австрії долучені до Австрійської бібліотечної мережі (Австрійська бібліотечна асоціація, ÖBV). Більше 80 бібліотек беруть активну участь у цій мережі через онлайн-каталогізацію. До них належать Австрійська національна бібліотека (ÖNB), університетські бібліотеки, бібліотеки коледжів, шкіл, окремих міністерств, численні університети прикладних наук, заклади важливих колекцій. Наприклад Австрійська академія наук (ÖAW), Товариство Зигмунда Фрейда.

Бібліотеки, що входять до Австрійської бібліотечної мережі, використовують каталогізацію (Alef Sequential, ASEQ) на основі німецькомовного машинозчитуваного формату обміну даними (Maschinelles Austauschformat für Bibliotheken, MAB2) у поєднанні з RAK-WB (Правила алфавітної каталогізації в наукових бібліотеках) [6].

Незважаючи на те, що Швейцарія дуже маленька країна, її бібліотечна сфера характеризується різноманітністю і відображає федеративний характер країни та її багатомовність. Швейцарія складається з 26 кантонів, у кожному з яких є своя бібліотека з власною спадщиною і велика кількість університетських та інших науково-дослідних бібліотек, які перебувають під владою відповідного кантону. Вони зорганізовані у дві бібліотечні мережі: RERO (Бібліотечна мережа Західної Швейцарії) – мережа бібліотек франкомовної частини Швейцарії та IDS (Informationsverbund Deutschschweiz) – мережа Бібліотечної спілки німецькомовної частини країни [6, 13]. Національна бібліотека Швейцарії (Biblioteca nazionale svizzera, BN) не належить до жодної з цих мереж. У Швейцарії відсутня національна координація правил каталогізації, кодів, авторитетних файлів чи предметних заголовків.

Більшість бібліотек Швейцарії користуються правилами каталогізації AACR2 або стандартом, який базується на AACR2, у поєднанні з внутрішніми правилами каталогізації. Різні коди та різні правила каталогізації унеможливають уникнення дублетних бібліографічних записів та ускладнюють відображення результатів пошуку. Це означає, що обмін даними зазвичай потребує додаткової обробки їх.

Упровадження стандарту RDA зробить швейцарські бібліотечні каталоги більш однорідними, що спростить процес злиття та обміну даними [6].

Для досягнення цієї мети до тісної співпраці було залучено багато бібліотек, бібліотечних асоціацій німецькомовного простору. Починаючи з 2001 р., вищезазначений Комітет з питань стандартизації та Управління з бібліотечних стандартів Національної бібліотеки Німеччини, які взяли на себе відповідальність за реалізацію проекту у німецькомовному світі, працювали над втіленням міжнародного стандарту RDA.

Першочерговим завданням було створення технічного підґрунтя – введення єдиного технічного ключа для всіх бібліотек – міжнародного комунікативного формату MARC 21 [6]. Далі – переклад німецькою мовою. Робочий переклад було зроблено Національною бібліотекою Німеччини. Цей переклад перебуває у процесі постійного оновлення і редагування. Оскільки стандарт надійшов з англо-американського середовища, його прийняття у країнах німецькомовного простору було неабиякою проблемою і тому деякою мірою прийняття стандарту німецькомовними країнами залежало від цього перекладу [6].

Усі сторони, задіяні у підготовці переходу до нового стандарту у німецькомовному просторі, дотримувалися одноставної думки, що попередні стандарти та правила не були здатні задовольнити потреби нового технічного середовища бібліотек. Однак зміни передбачали великі потрясіння. Була розгорнута робота із суто організаційних питань, таких як надання приміщень для навчання бібліотекарів, з роз'яснення спеціальних питань, таких як каталогізації музичних матеріалів або старих книг, для яких потрібні знання спеціалістів [6]. Не менш важливим було вирішення проблеми, що стосувалася не тільки бібліотеки, а й користувачів. Наприклад, багатомовність Швейцарії.

На ранніх етапах упровадження стандарту в німецькомовний світ було досягнуто домовленостей щодо спеціальних матеріалів. Результати цих домовленостей перетворилися на спеціальні навчальні матеріали. Це стосувалося музичних творів, карт, юридичних та релігійних творів, а також стародруків. Англо-американські бібліотечні кола, які на кілька років раніше запровадили RDA, тільки нещодавно почали зосереджуватися на цьому питанні.

На щорічній сесії Об'єднаного керівного комітету з питань розвитку РДА (Joint Steering Committee) відбувся міжнародний семінар з катало-

гізації раритетних матеріалів (2015 р.), під час якого проект RDA німецькомовного світу був представлений у вигляді лекції. Робота зі спеціальними матеріалами увійшла до переліку завдань Об'єднаного керівного комітету з питань розвитку RDA.

У 2015 р. було створено робочу групу з перегляду правил каталогізації літературних цінностей та автографів (*Regeln zur Erschließung von Nachlässen und Autographen, RNA*), а також робочу групу зі стародруків [6]. Експерти з Німеччини, Австрії та Швейцарії представлені в обох цих робочих групах. З 2016 р. запрацювали робочі групи з рукописів та друкованої графіки, які підпорядковано комітету. Отже, процедура перегляду стандарту для німецькомовних країн розпочалася на початку 2016 р.

Усі зміни до RDA, які вносяться під час щорічної міжнародної сесії, публікуються. Німецька національна бібліотека відстежує ці зміни в перекладі та в усіх документах, що стосуються роботи і навчання. RDA-Info-Wiki [7] стала найважливішим інформаційним порталом з RDA для країн німецькомовного простору.

Перехід Національної бібліотеки Швейцарії до міжнародного стандарту RDA та відповідних D(Deutschland)-A(Österreich)-CH(Schweiz) AWR(Керівні принципи щодо застосування стандартів у німецькомовному просторі) стався у жовтні 2016 р. [8–11].

З огляду на багатомовність країни (німецька, французька, італійська, а також романська, або швейцарська ретороманська), відповідно до Федеральної конституції до усіх мов має бути однакове ставлення. Саме тому Національною бібліотекою Швейцарії запроваджено додаткові положення до міжнародного стандарту RDA.

Основний контент веб-сайту Національної бібліотеки Швейцарії подається трьома мовами: німецькою, французькою та італійською. Це стосується також онлайн-каталогу Бібліотеки (Helveticat), Національної бібліографії Swiss Book і Бібліографії з історії Швейцарії. Бібліографічний опис залежить від мови ресурсу (німецька, французька чи італійська). На практиці це виглядає таким чином: італійські документи описані італійською мовою, документи інших романських мов – французькою, документи, написані усіма іншими мовами (включаючи швейцарську ретороманську), – німецькою мовою. Така практика відповідає RDA, але, як зазначають фахівці, не відповідає D–A–CH

AWR (правилам застосування стандартів у німецькомовному просторі), згідно з якими робочою має бути німецька мова. За даними фахівців, близько 25% каталогізованих ресурсів Національної бібліотеки Швейцарії описані французькою чи італійською мовами. За інформацією із сайту Національної бібліотеки Швейцарії, ретроспективні записи в електронному каталозі (Helveticat) поновлюються відповідно до стандарту RDA лише в тому разі, якщо активно використовуються на даний час. В іншому випадку записи залишаються незмінними, відповідно до попередніх правил каталогізації (AACR2, VSB) [12].

Національні бібліотеки німецькомовних країн працюють над визначенням свого науково-методичного доробку на міжнародному рівні. Методичні та практичні аспекти цієї роботи розкрито у спільній публікації фахівців цих країн: К. Аліверті, Р. Беренс, В. Шаффнер *RDA in Germany, Austria, and German-speaking Switzerland – a new standard not only for libraries*.

Перші записи на основі RDA були введені в базу даних австрійської бібліотечної мережі 17 серпня 2015 р. Національна бібліотека Німеччини долучилася до RDA з 1 жовтня 2015 р. Далі одна за одною упроваджували RDA інші бібліотеки-партнери німецькомовних країн. Друга половина 2015 р. відзначилася інтенсивністю роботи із впровадження стандарту в цих країнах [6].

Під час підготовки проекту із впровадження RDA в бібліотеки німецькомовного простору були визначені певні мінімальні вимоги до опису ресурсу (стандартні елементи). За результатами аналізу фахівців, сам стандарт RDA передбачає менший набір основних елементів опису, ніж ці мінімальні вимоги [6].

Три національні бібліотеки німецькомовного простору розробили систему, яка передбачає 3 рівні каталогізації. Рівень 3 відповідає набору основних елементів опису; рівень 2 містить набір стандартних елементів опису; рівень 1 включає всі елементи опису, наявні в самому документі [6].

У вересні 2015 р. Національна бібліотека Німеччини та німецькі бібліотечні мережі домовилися скласти єдину систему майбутньої каталогізації на основі RDA до літа 2016 р. Всі зацікавлені сторони мали збирати свої робочі дані протягом перших шести місяців після переходу на RDA. До того часу, поки ці дані не будуть проаналізовані, всі ресурси будуть каталогізовані за рівнем каталогізації 2, тобто міститимуть набір

стандартних елементів опису. Після інтенсивного тренувального періоду впровадження міжнародного стандарту RDA (осінь–зима 2015–2016 рр.) система успішно запрацювала, стандарт застосовується повсякденно [6].

Із впровадженням інноваційних складових бібліотечної діяльності стандарти мають вдосконалюватися. У цьому зв'язку колектив проектних експертів з Німеччини, Австрії та Швейцарії має й надалі залишатися координаційною та організаційною ланкою для роботи із стандартами. До цього процесу долучені також інші культурні установи, архіви та музеї. Національна бібліотека Німеччини з квітня 2016 р. представляє європейські інтереси у міжнародних керівних органах стандарту.

Проаналізувавши та дослідивши досвід європейських країн, зокрема країн німецькомовного простору, можна зробити висновок, що він до певної міри може прислужитися під час впровадження RDA в Україні. Наприклад щодо побудови онлайнної інформаційної платформи з RDA, ознайомлення співробітників бібліотечної галузі з основами нового міжнародного стандарту, створення дистанційних навчальних програм з RDA, проведення презентацій та інших заходів з метою широкого залучення бібліотечного співтовариства та управлінських структур до реалізації завдань із впровадження стандарту в Україні.

Література

1. Библиотеки и Направления действий Саммита: Руководство по продвижению библиотеками своих взглядов на местном, региональном и международном уровнях в контексте реализации Направлений действий Саммита, 2005–2015 гг. [Электронный ресурс] // МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех»; Русскоязычный центр ИФЛА, РГБ. – Москва : МОО ВПП ЮНЕСКО «Информация для всех», 2008. – С. 8. – Режим доступа: <http://www.ifap.ru/library/book245>. – Загл. с экрана.
2. Про схвалення Стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни бібліотек для забезпечення сталого розвитку України» : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 219-р [Електронний ресурс] // Урядовий портал. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248924865>. – Назва з екрана.
3. Бруй О. Міжнародні бібліотечні стандарти як засіб інтеграції українських бібліотек у глобальне інформаційне середовище: [відео-

презентація] [Електронний ресурс] / Оксана Бруй. – Львів, 2011. – Режим доступу: www.library.kpi.ua/system/files/Bruy_18_11_2011_2.pptx. – Назва з екрана.

4. *Стрішенець Н.* Міжнародний стандарт каталогізації «Опис та доступ до ресурсу» («Resource Description and Access»): особливості впровадження [Електронний ресурс] / Н. Стрішенець // *Бібл. вісн.* – 2016. – № 1. – С. 41–45. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_1_7. – Назва з екрана.

5. Робоча група УБА з RDA (правила каталогізації) [Електронний ресурс] // Українська бібліотечна асоціація. – Режим доступу: <https://ula.org.ua/sekciiyi-krugli-stoli/2821-robocna-hrupa-uba-z-rda-pravyla-katalo-hizatsii>. – Назва з екрана.

6. Aliverti Ch. RDA in Germany, Austria, and German-speaking Switzerland – a new standard not only for libraries [Electronic resource] / Ch. Aliverti, R. Behrens, V. Schaffner // *JLIS.it.* – 2016. – Vol. 7, no. 2. – Art. No. 11702, p. 253–276. – Mode of access: <https://www.jlis.it/article/view/11702>. – Title from the screen.

7. RDA–Info // Deutschen Nationalbibliothek [Electronic resource]. – Mode of access: <https://wiki.dnb.de/display/RDAINFO/RDA–Info>. – Title from the screen.

8. Behrens Renate. RDA in Deutschland : [Videopresentation] [Electronic resource], Österreichischer Bibliothekartag , 17. September 2015, Wien / Renate Behrens. – 44 S. – Mode of access: https://wiki.dnb.de/.RDA_bibtag_wien_2015_Behrens.pdf. – Title from the screen.

9. Behrens R. RDA auf der Zielgeraden. Umstieg in den D–A–CH–Ländern : Plenumssitzung «Einführung des Erschließungsstandards RDA in den Ländern D–A–CH», AIBM–Tagung 2015, [22] – 25. September 2015, [Stuttgart] [Electronic resource] / Renate Behrens. – 54 S. – Mode of access: www.aibm.info/wp-content/.2015/.AIBM2015_Behrens. – Title from the screen.

10. Behrens R. The Adoption of RDA in the German-Speaking Countries / Renate Behrens, Christine Frodl, Renate Polak-Bennemann // *Cataloging & Classification Quarterly.* – 2014. – Vol. 52, issue 6–7. – pp. 688–703.

11. RDA – the New International Standard : the global cataloging standard is coming to a country near you // *American libraries.* – 2013. – August. – pp. 22–23.

12. Aliverti Christian. RDA in der Schweiz [Electronic resource] /

Christian Aliverti : [Videopresentation], Österreichischer Bibliothekartag , 17. September 2015, Wien. – 17 S. – Mode of access: https://opus4.kobv.de/./Aliverti_RDA+in+der+Schweiz+Oe. – Title from the screen.

13. RDA NL Supplementary Rules [Electronic resource] // Swiss National Library. – Mode of access: <https://www.nb.admin.ch/snl/en/home/documentation/norms-standards/rda-nl-supplementary-rules.html>. – Title from the screen.

References

1. Biblioteki i napravlennia deystii Sammita: Rukovodstvo po prodvizheniiu bibleotekami svoih vzgliadov na mestnom, regionalnom i mezhdunarodnom urovniakh v kontekste realizatsii Napravlennii deistvii Sammita, 2005–2015 (2008). [Libraries and the WSIS Action Lines Guideline for international, regional and local advocacy for libraries in relation with implementation of the WSIS by Action Line 2005–2015]. Retrieved from <http://www.ifap.ru/library/book245> [in Russian].

2. Yakisni zminy bibliotek dlia zabezpechennia staloho rozvytku Ukrainy : Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 23 bereznia 2016 r. № 219-r [Qualitative changes of libraries to provide for sustainable development of Ukraine: Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated March 23, 2016, No. 219-p.] Retrieved from <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=248924865> [in Ukrainian].

3. Bruy O. Mizhnarodni bibliotechni standarty yak zasib integratsii ukrains'kyh bibleotek u hlobalne informatsiine seredovysche : [videoprezentatsiia] (2011). [International library standards as a means of integration Ukrainian libraries into the global information environment: video presentation]. Lviv. Retrieved from www.library.kpi.ua/system/files/Bruy_18_11_2011_2.pptx [in Ukrainian].

4. Strishenets N. (2016). Mizhnarodnii standard katalogizatsii «Opys ta dostup do resursu» («Resource Description and Access»): osoblyvosti vprovadzhenia [International Cataloguing Standard («Resource Description and Access»)]. *Bibliotechnyi visnyk – Library Bulletin*, no. 1, pp. 41–45. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_1_7 [in Ukrainian].

5. Robocha hrupa UBA z RDA (pravyla katalogizatsii). [Working group of the *Ukrainian Library Association for RDA (cataloging rules)*].

Ukrayinska bibliotekna asotsiatsiia – Ukrainian Library Association. Retrieved from <https://ula.org.ua/sekciyi-krugli-stoli/2821-robocha-hrupa-uba-z-rda-pravy-la-katalohizatsii>[in Ukrainian].

6. Aliverti, Ch., Behrens, R., Schaffner, V. (2016). RDA in Germany, Austria, and German-speaking Switzerland – a new standard not only for libraries. *JLIS.it*. Vol. 7, no.2. Art. no. 11702, pp. 253–276. Retrieved from <https://www.jlis.it/article/view/11702> [in English].

7. RDA–Info // Deutschen National bibliothek. Retrieved from <https://wiki.dnb.de/display/RDAINFO/RDA–Info> [in German].

8. Behrens, R. (2015). RDA in Deutschland : [Videopresentation], Österreichischer Bibliothekartag, 17. September 2015, Wien. 44 p. Retrieved from https://wiki.dnb.de/.RDA_bibtag_wien_2015_Behrens.pdf [in German].

9. Behrens R. (2015). RDA auf der Zielgeraden. Umstieg in den D–A–CH–Ländern : Plenumsitzung «Einführung des Erschließungsstandards RDA in den Ländern D–A–CH», AIBM–Tagung 2015, [22] – 25. September 2015, [Stuttgart]. 54 p. Retrieved from www.aibm.info/wp-content/.2015/.AIBM2015_Behrens [in German].

10. Behrens, R., Frodl, Ch., Polak-Bennemann, R. (2014). The Adoption of RDA in the German-Speaking Countries. *Cataloging & Classification Quarterly*. Vol. 52, issue 6–7, pp. 688–703 [in English].

11. RDA – the New International Standard : the global cataloging standard is coming to a country near you (2013). *American Libraries*. August, pp. 22–23 [in English].

12. Aliverti, Ch. (2015). RDA in der Schweiz: [Videopresentation], Österreichischer Bibliothekartag, 17. September 2015, Wien. – 17 p. Retrieved from https://opus4.kobv.de/.Aliverti_RDA+in+der+Schweiz+Oe [in German].

13. RDA NL Supplementary Rules. *Swiss National Library*. Retrieved from <https://www.nb.admin.ch/snl/en/home/documentation/norms-standards/rda-nl-supplementary-rules.html> [in English].

Стаття надійшла до редакції 09.11.2017.

Halyna Bezpala,

Junior Researcher,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

**Organizational Aspects of Implementation of RDA in Germany, Austria
and German-Speaking Switzerland**

The article examines the experience of implementing international library standards, in particular the RDA cataloging standard, in libraries in Germany, Austria and German-speaking Switzerland. The results of the transition to the new cataloging rules according to the developed multilevel system are summarized and national peculiarities of implementation of RDA are noted.

The prospects of using the library-information space developed by the libraries of the German-speaking countries in the field of the regulation of the standards of the library and information industry in accordance with international standards in the processes of transformation and further intensive development of the library business of Ukraine for integration, mediation and exchange of information in the modern global professional space are considered.

Keywords: international standard RDA, the project for the implementation of RDA, German-speaking countries, Committee for Library Standards, working group of RDA, conceptual models of RDA, German National Library, Austrian National Library, Swiss National Library.